

ÜMİT MERİÇ: “Her Dem Yeni Doğarız”

Röportaj: Gülhan Kırgız-15 Eylül 2007

İÇİMDEKİ CENNETE YOLCULUK, Etkileşim Yay. İst. 2007

“Ben hayatının bir dönemini namazsız geçiren bir insan olarak namazsızlığın ne demek olduğunu iyi biliyorum. Benim hayatım, secdeden önce ve secdeden sonra diye ikiye ayrılabilir. Yani, hayatımda bir milât var. O da, ‘bir sabah ezanıyla, ilk namazı’ kıldığım gündür”

Daha on yaşında iken, babam hatıra defterime şöyle yazmıştı: **“Ey küçük krizalit, ne zaman semavî ve muhteşem bir kelebek olacaksın?”** Krizalit, kozanın içindeki tırtıl. Varlığımız, anne rahminden son nefesimizi verene kadar beden kozasının içine mahkûm. Yani ruhumuz, beden tabutunun içinde. Ölünce, o tabut açılacak ve içinden hapis dönemini boşa geçirmemiş muhteşem bir kelebek semalara kanat açacak. Bunun için yaşarken, ölümle barışmak gerek. Zaten ölümle barışmadan, hayatın hiçbir anlamı yok. Ölüm güzel olmadan, hayat güzelleşemez. Ölüm problemini çözemeyen bir öğrenci, dünya sınıfında kalmaya mahkûm, tembel bir öğrencidir.

- **“Her dem yeni doğacağız”, nasıl semalara kanat açacağız?**

Bedenle ruhu ayıran köprülerden geçerek; başka bir tabirle, Allah'ın bize kendimizle tanışmamız için **“Olmazsa olmaz”** diye farzları yerine getirerek aşacağız. Namaz ve oruç; sevabı Allah katında gizli olan oruç, bedenle ruhun irtibatını sağlayan köprüler. Bu köprülerden geçmeden bedenle ruh ayrılmaz ve ruh, beden tabutunun içinde hep mahpus kalır. Dünya ve sonrası ile ilgili bilgilere biz ancak ibadet köprüsünden geçerek ulaşabiliriz. İbni Sina boşuna, **“Ne öğrendimse, secdede öğrendim”** dememiştir. Secde bir okuldur. Yeter ki, ciddî, devamlı ve dikkatli birer **“talebe”** olalım.

- **Namazı hiç böyle düşünmemiştim. Demek ki, namaz; çok yüksek bir şuur ve şükür meselesi. Bu tecrübeyi her gün yeniden yaşamak, her gün bir parça daha karanlıklardan aydınlıklara koşmak oluyor, öyle mi?**

Namaz kılmak demek; bütün varlığını, beden ve şuur olarak, Allah'a bağlamak demek, Allah'la irtibatı hiç kopartmamak demek. Kâinat adına, dünya adına, canlı-cansız bütün yaratılmışlar adına, inanan ya da inanmayan beşeriyet adına, kendi adına Hakk'a minnetini ifade etmek demek. Secdeden, dünya ve ahiret ile ilgili her türlü tasayı bırakarak, Allah'ın yarattığı bir kâinatta, Allah'ın kulu olarak yaratılmış olmanın şerefini idrak ederek, bunun şükürünü bir nebze olsun ifade etmenin huzuruyla kalkmak demek. Namaz, sadece şekilden ibaret değil; o şeklin arkasındaki bir şuurun da ifadesi namaz. Zira bu şuura varış, sadece bizim var kılınışımızın değil, bizimle birlikte, bütün yaratılmışların var kılınışının arkasındaki esbab-ı mucibeyi de fehmetmek demek. Düşünsenize, bize üzerinde hiçbir hakkımız olmadığı hâlde

neler, neler verilmemiş. Hiçbir zahmet harcamadan bize lütfedilen bir dünyada, bizim için varedilmiş sayısız nimetin ortasında yaşıyoruz. Bedenimizden başlayıp, alıp verdiğimiz nefesten geçip, toprağa, güneşe, sardunyanın pembe çiçeğinden ince ince yağın yağmura kadar nelere şükretmemiz lâzım.

- o halde çok katmerli bir ibadet namaz. Bir manada sadece kendimiz için değil, bütün beşeriyet adına da mı namaz kılmış oluyoruz?

Evet, namaz dünya ve ahiret mekânında genişlemek ve derinleşmek demek. Namazda sadece bulunduğunuz yerden kanat açıp Kâbe'nin manevî huzuruna kavuşmakla kalmıyorsunuz. Orda namaz kılmış ve kıldırılmış olan Allah'ın Sevgilisi'nin manevî imamlığında bin yıllardan beri namaz kılan ve kıyamete kadar namaz kılacak olan bir müminler cemaatinin de bir ferdi oluyorsunuz.

- Bu huzur ikliminde iftitah tekbirinin anlamı ne?

Önce Kâbe'ye selam. **“Ben geldim, buradayım”** demek. Biliyorsunuz, tavafla, Hacer'ül Esved'in önünden geçerken, iki avuç içi havaya kaldırılıp, selam verilir. Tavafin sıfır noktası orasıdır. Namazın da **“Merhaba”**sı, dünyanın; hatta belki de kâinatın manevî merkezi olan **“Kâbe'de bulunmaya, ben de niyet ettim”** sevinci ile başlıyor. Nitekim kılanlar bilir, namazın başı ile sonu arasında, sadece bedenle değil; hem bedenle, hem de ruhla kılındıysa, müthiş bir enerji farkı olur. Ruh ile tanışamayan; yani barışamayan insan da, dünya bir cennet iken onu cehennem zannediyor ve sonunda cehennemleştiriyor.

Nadide Halam bizim eve ilk gelişlerinden birinde namaz kılmak istedi. Evde seccade yok. Annem beyaz patiskadan bir yastık yüzünü halama, seccade olarak verdi; kibleyi gösterdi. Nadide Halam tam namaza başlayacak, ben bunu bir oyun gibi kabul ettim. **“Halacığım bir dakika, ben de sizinle namaz kılalım”** dedim. **“Abdest al, gel”** dedi Nasıl alınır bilmiyorum, yalap-şap ötemi berimi ıslatıp koşup geldim Ve halamın sağ yanında, iki karış boyumla, ömrümde ilk defa namaza durdum. Bana en sıcak gelen yer karesi, alnımı Hakk'ın huzuruna ilk defa koyduğum o secde yeridir.

Orta ve lise eğitimimi, yatılı olarak Çamlıca Kız Lisesi'nde aldım. Her Pazartesi ve Cumartesi okula giderken ve dönerken tramvayla Karacaahmet Mezarlığı'ndan geçiyorum. Tramvay ne zaman Tunusbağı'na gelse, hemen üç İhlas bir Fatiha okur, mezarlık bitene kadar orada yatanlara gönderirdim. Ne garip, annemle babam şimdi orada yan yana yatmış; Mahşer'i bekliyorlar.

Standart bir Cumhuriyet yeni-yetmesiyim; ukalâ bir agnostizim. Dini konular beni hemen hiç ilgilendirmiyor. Ölümden, özellikle annemin ölmesinden, korkuyorum; ama altından kalkamayacağımı da bildiğim için, fazla düşünmemeye gayret ediyorum. Tamamıyla Batı düşüncesi üzerine yoğunlaşmış bir hayat yaşıyoruz.

Yeni Bölüm Başkanı Hocamız, Cahit Tanyol bana, “**Bırak Weber’i, Gurvitch’i, sen otur Cevdet Paşa üzerinde çalış**” dedi. Böylece iyi-kötü başlangıç Osmanlıcam da devreye girdi. Cevdet Paşa Okyanusu’na atladım. Manevî yolculuğumu anlatırken, bu fikrî alt-yapıya temas edişim şundan kaynaklanıyor; on-iki cilt Tarih-i Cevdet’i, dört cilt Tezâkir’i, Kısas-ı Enbiya’yı ve Paşa’nın ruh ve fikir dünyasını anlamama yardımcı olacak, bütün öbür eserleri okudum, bitirdim ve sonunda bana ecdadımın bıraktığı bir tarih sarayının bulunduğu, yepyeni bir kıtaya ayak bastım.

Evet, yıl 1975. Ben, bana tarihimin öğretilmemiş olduğunu keşfediyorum. Ben, tarihim ne okullarda öğrenmişim, ne babamın evinde. Ben tarihim, içinde bir parçası olarak var olduğum, varlığım sürdürdüğüm toplumumu; ben kendimi, o güne kadar, bir yabancıyı tanır gibi tanımışım. Kendi tarihime, kendi ben’ime yabancı kalmışım, yabancı kılınmışım. Cevdet Paşa bana tarihim keşfettirdi. Doktorayı verdikten sonra, bir gün öğrencilerimle Topkapı Sarayı’na gitmiştik. Kim bilir kaçınıcı gidişim; fakat gözlerim, muhteşem kuleli Bab’üs-Selam kapısının üstünde celi harflerle yazan “**La ilahe illallah Muhammed’ün Resulullah**” imzasını ilk defa görüyor. Tarihimizin, toplumumuzun, varoluşumuzun esbab-ı mücibesinin şifresini, o gün idrak ettim. Cevdet Paşa ile beraber düşüncemin kiblesi değişti ve ilgim, Batı’nın uzak ve bulanık ufuklarından, İslam’ın yakın ve sıcak coğrafyasına kanatlandı.

Bir turizm şirketi aracılığı ile Antalya sahillerinde on gün tek başıma tatil yapmaya karar verdim. Giderken yanıma kitap alacağım. Babamın kütüphanesindeyim. Elimi hangi rafa atsam ateş tuğlası gibi yakıyor. Felsefe, *sosyoloji* hatta tarih bile okumak istemiyorum. Ruhumda bir türlü pıhtılaşmayan bir kanama var. Ruhum benden çıkıp gidiyor, sanki gittikçe daralıyor, küçülüyor, büzülüyor. Buna bir çare bulmam lâzım ama ne? Eski dostlarım, kitaplarım bana neden bu kadar yabancı geliyor, anlamıyorum. Sonuçta sosyoloji ile ilgisi olmayan iki tane kitap aldım yanıma. Birisi yüz yıl evvel İsviçre’de yaşamış olan F. Amiel’in **Mahrem Bir Günlükten Seçmeler** kitabı. Öbürü Ahmet Hamdi Tanpınar’ın **Saatleri Ayarlama Enstitüsü**. Ben o iki kitapla, deniz, kum ve yasemin kokularından başka hiçbir şeyin olmadığı o sahil moteline, on gün itikâfa çekildim. Çoğumuz kendi kendisiyle baş başa kalmaya cesaret edemez. Allah, bana bu lüksü, daha sonra sık sık verdi. Sevdiğim, saydığım, ruh-ikizim olan insanlarla bir arada olmaktan, onlarla sohbet etmekten de büyük zevk alırım; ama kendimle baş başa kalmak da benim için çok özel bir keyiftir. Şahdamarımıza giden yol, bir manada toplumsal maskelerimizden sıyrılmakla başlıyor.

- o ilk çocukluk secdesinden sonra araya uzun yıllar girdi demek ki. Peki, sonra secdeyi hatırlayışınız nasıl oldu?

Yeryüzü bize mescit kılınmıştır. Benim de o uzun aradan sonra, ilk mescidim, duvarlarla sınırlı olmayan bir kayısı bahçesi oldu. 1977 yazının sonları Van’dayım. Bir arkadaşın ailesinin misafiriyim. Urartu’lardan kalma Şamran Suyunun dört tarafını çerçevelediği ve büyük kayısı

ağaçlarının olduğu bir bahçeye piknik yapmaya gittik. Devasa ağaçlarda yeşil yaprakların arasında turuncu kayısılar, yerde yeşil çimenlerin üzerinde yine iri ve turuncu kayısılar, yüzünüze gülüyor. Hafif bir rüzgâr esince, tek tük kayısılar ağaçtan yerlere düşüyor. Cenab-ı Hakk'ın yerde ve gökte sergilenen bu nimetlerine baktım ve **“Ben burada namaz kılmazsam, başka bir yerde kılmam. Şamran’dan bir abdest alıp, şu kayısıları bize lütfeden Yaratıcı’ya bir şükür namazı kılayım”** dedim. Arkadaşlar güldüler. Şamran’ın soğuk suyu ile bir abdest aldım ve onlar **“Bir seccade serelim”** dedilerse de; ben, **“Hayır, kayısıların balı alınma ve dizlerime yapışa yapışa bir namaz kılmak istiyorum”** dedim. Bu namaz, kuruyan ya da hep kavruk olan ruh hayatıma düşen ilk rahmet damlası oldu. Hani yağmur başlamadan önce bizi, **“Yağmur yağacak galiba”** idrakine götüren tek-tük damlalar vardır ya; onun gibi bir şey.

- Peki, ruhunuzdaki o pıhtılaşmayan kanama hala devam ediyor mu; ruhunuzun daralmasına bir çare arıyor musunuz?

Balkona çıktım. İçim-dışım zifirî bir karanlık içinde. Hiçbir şeye anlam veremiyorum. Koptum yani. Böyle ne kadar zaman geçti, bilmiyorum. Birden bir ses duydum. Mahşer günü İsrail’in suru çaldığında, mezarımdan ne kadar hayretle uyanacaksam; ondan daha büyük bir hayretle irkildim. **“Bu ne böyle?”** dedim. Selâmiçeşme Camii’nden sabah ezanı okunuyor. Otuz yaşındayım. Annemin rahmine düştüğüm günden beri ezanı işitiyorum. Amma meğer hiç duymamışım. Ezanı ben, otuz yaşında, ilk defa, o sabah duydum. Selâmiçeşme Camii’nden şerha şerha, karanlıkları yırtı yırtı, aydınlıkları devşire devşire gelen o sabah ezanını; kulağımı delip **“can kulağıma”** varan ezanı ilk defa duydum. Anlamadan, **“bir cenin gibi şaşarak”** ezanı dinledim. **“Bu ne Ya Hû!”** dedim. Bu beni secdesine davet eden Cenab-ı Hakk’ın **“Gel!”** çağrısı idi. O sabahtan sonra, ruhumun ve kulağımın duymadığı hiçbir ezan olmadı. Elhamdülillah.

- Sonra ne yaptınız?

Ezan öncesinde ölümden ümidim kalmamıştı. Ölüm sonrası bile benim için bir çözüm değildi. O kadar uçurumdaydım, ümitsizdim, dipteydim. Nerde olduğumu bilmeyecek kadar kendimde değildim. Ezan sesi, bir anda beni, bana getirdi. Dedim ki, **“Bu kadar şey dene-dim, bir tek namaz kılmadım; kalkayım, ben bir namaz kılayım.”**

Gittim, yalan yanlış bir abdest aldım. Odama geldim. Ne seccadem var ne başörtüm. Neyse mühim değil. Belki havlu sardım başıma, hatırlamıyorum. Ve ömrümün delirmeye en yakın olduğum salisesinde, ters bir takla atarak, hayata geri döndüm. Dönüş o dönüş. İlk namazımda, sadece Fatiha ve İhlâs’ı biliyorum. Rükuda ne denir, secdede ne denir; mutlak cahilim. Allah affetsin; Fatiha ve İhlas’la namaz hareketlerini taklit ederek, ilk namazımı bitirdim.

Ben, mânen buz tutmuş bir dünyadan, ateşlere yanan bir geleceğe düşmek üzere yuvarlanırken; bir sabah namazının, taze çiçek açmış dalına tutundum. Tutunuş, o tutunuş. O, **“Ca-hiliye”**den, **“Asr-ı Saadet”**e geçiş dönemimde, ilmî konulardaki dış dikkatimi kendime yön-

lendirdim. **Okunması kararını aldığım bir kitabı okumak, benim için ne kadar önemliyse, nasıl dikkatim bir bütün olarak onun üzerinde derinleşirse; kendi kaderimin kitabını da, o kadar dikkatle izlemeye başladım.** Yani kendimle ibadetler aracılığıyla kurmuş olduğum diyalogu, ilmî bir ciddiyetle kayıt altına aldım.

O zamana kadar önce anlamanın, sonra inanmanın peşindeydim. Bu kere ise önce inandım, sonra anlamaya başladım. **“Niye?”** diye sormuyordum artık. **“Peki”** diyordum ve varlıkla aramdaki perdeler her gün bir parça daha aralanıyor, irfan coğrafyasında okuduklarımız, namaz kılarken ve oruç tutarken yaşadıklarım, beni yeni idraklere taşımaya başlıyordu. Batılı bir eğitimin tezgâhından geçmiş olan idrakimin kalıpları kırılıyordu. Ya da akıl adımlarımın arşınlamaktan aciz kaldığı bir dünyayı, imanımın kanatları sarıp sarmalamaya başlamıştı. Bilmediğim bir irfan dünyasında, henüz cılız olan kanatlarımı, kocaman kocaman açmaya gayret ediyordum. Sorularım, virgüllerim yerlerini noktalara terk ediyordu. Eğitimi aldığımı sandığım Batılı bilginin bana az gelen yarı-hakikatlerinden, yaşanan imanın bütün ruhumu doyuran ve dolduran mutlak hakikatlerine sefer ediyor; içimdeki cennete, adım-adım yaklaşıyordum.

- Siz, Oruç’un da bizim kendimizle tanışmamızı sağladığını söylediniz.

Evet, vücut Allahın bir şaheseri ve bize lütfedilen ilk ve en büyük nimet. **Ruhumuz, bedenimizin elbisesini giymeden, dünyada var oluşumuzun anlamı olmaz; ayrıca varoluşun esrarı da çözülmez. Ama vücudumuz geçici bir dosttur, ruh öyle değil. Onunla hep beraber olacağız Yani hakikî dostumuz odur. Onunla tanışmamız bu bakımdan çok önemli. Bedeni küçümsemek kimin haddine; ama boyutlarını, zaaflarını, faniliğini iyi kavramamız gerek.** Bunu da en çok oruç sağlıyor; bu yüzden bir tür **“melekleşme provası”** oruç. Oruca niyet edince beden atıma, **“Dur bakayım”** derim. Onun, sözümü dinlemesi de çok hoşuma gider, biraz paradoksal gelebilir; ama oruçluysen, bedenime daha çok saygı duyuyorum.

- Peki, beşeriyetin bugünkü hâlini nasıl değerlendiriyorsunuz? Farzlarla “keşfedeceğimiz” ruhumuz, ne kadar keşfediliyor?

“Vel’asr” suresini hatırlayalım. Her halde asrımızda **“hüsran içinde bir insanlık”** tablosuyla karşı karşıyayız. Bedenimiz, yani çamurumuz muteber; ruhumuz, unutulmuş bir eski dost gibi.

Sigara ve alkolden başlayıp, uyuşturuculara kadar uzanan uzun ya da kısa süreli bir intiharlar zinciri var. TV, uyuşturucuların en masumu gibi duruyor; ama bence, en yaygın olduğu için en tehlikelisi. Eğlence programları, diziler, spor yarışmaları derken, bir de bakıyorsunuz, salâ vaktiniz gelmiş; arkasında güneş batmayan o büyük kapıdan girmek üzeresiniz.

Beden realitesini kim inkâr edebilir? O bir şaheser ama geçici olarak emrimizde. Onun sayesinde bu dünyada varız, onun sayesinde dünya ile irtibat kuruyoruz. Allah’ın lütfettiği

maddî nimetlere şükürümüz için bir vasıta o. Ama o kadar. Yaratıcı, onu nasıl kullanacağımızı bize öğretmiş; tabi, öğrenene.

- Biraz karamsar değil misinizi?

Keşke olmasaydım; ama umumî manzara bu. Kadıköy’de, Paris’te, ya da Merlbourne’de diskotekleri, meydanları, çarşıları dolduran insanların yakın ya da uzak bir zaman sonra mutlaka karşılaşacakları, ölüm ve sonrası ile ilgili duyarsızlıkları hakikaten ancak bu **“afyonlanma süreçleri”** ile izah edilebilir. Biz Hıristiyan değiliz, sadece **“ruhumuzun kurtuluşu”** için yaşamıyoruz. İslâmiyet, dünya ile ahiret dengesini tam ayarında tutuyor. Rodos heykeli gibi bir ayağımız dünyada bizim, öbürü dünyaya dayanan bir ahirette. Ama bazen inananlar bile dünyevileşmiş bir ahiret beklentisi içinde yaşıyorlar; yani dünyevileşme süreci, bazı dindarları bile içine çekiyor. Allah’la, -estağfirullah- pazarlık yapılmaz. Emirlerini kul olarak yerine getirmeye, ihlâslı bir gönülle gayret edersiniz ve sonra... O kadar; sonrası, teslimiyet... Kul olmanın bilinci ve kurbiyeti içinde yaşamak.. Bunun kendisi bile tek basına insana ne büyük bir şeref kazandırıyor. Hayatın kendisi zaten bir mükâfat değil mi? Yaratıcı’ya bütün yarattıkları için, en çok da bizi ve idrakimizi yarattığı için sonsuz şükranlar.

- Peki, otuz yaşında geldiğiniz, bu "yeni idrak" ilmî kimliğinizi nasıl etkiledi?

O zamana kadar okuduklarım, bana **“kendimi bildirmemiş”**ti. Türkiye’nin ve hatta dünyanın şartları içinde bir insanın yaşadığı hayat süresince, ne kadar okuması kabilsen, neredeyse o kadar okumuştum. Adeta okumak için yaşamıştım. Ama o zamana kadar okuduğum satırlarda yazanlar, benim kendimi bilmeme yaramamıştı. 1978 baharında ömrümün ilk sabah namazını kılıp, **“Namazda esrar varmış, ben bunu bir daha bırakmayayım”** dediğim günden itibaren okumaya karar verdiğim ve okuduğum kitaplar, hayatımın ilk yarısında okuduğum **“kültür coğrafyası”**nın kitaplarından tamamen farklı bir **“irfan coğrafyası”**nın kitapları oldu. Kültür coğrafya’sından vazgeçemedim; ama irfan coğrafya’sında benim için yepyeni ve bakir toprakların fetih harekâtı başladı. Yani bir anlamda **o ilk sabah namazını kıldığım gün, benim cahiliye dönemimin sona erdiği bir milattir.**

Anlaşılan o ki, ben de artık yurtdışındaki uzak bir seyahatten, kendi ülkeme gelmişim ve tanımadığım, sadece 1001 tane Kur’an istinsah etmiş bir müftünün torunu olmak hasebiyle, genetik hafızam ile sezdiğim bir coğrafyada henüz uçmasam da, kanat çırpmaya başlamıştım.

Beşikten mezara kadar ilim tahsilinin farz olduğunu söyleyen bir peygamberim var benim. Ve mutlak bir determinizme tabi olan bir kâinatın ortasında yaşıyoruz. Nahl suresini ne kadar severim: **“O ki, gökleri ve yeri bir gerçeklik, (şaşmaz bir düzen) üzere yaratmıştır”** buyrulduktan sonra; **“Gerçek şu ki, Allah, her zaman kudretli olan yegâne ilim sahibidir”** denir. **“Allah, her şeyin aslını biliyor; ama siz bilmiyorsunuz”** ve **(bilin ki) göklerin ve yerin bilinmeyen gerçekleri (yalnızca) Allah’a aittir”**. (3, 70, 74, 77) Allah’ın kurduğu o muhteşem nizamı heceleme gayretinden başka nedir ki, ilim?

SOSYOLOJİ

Sosyoloji, 19. yüzyılda Avrupa kıtasında ismi konan, antropoloji ya da kriminoloji gibi yeni bir sosyal bilim; daha doğrusu üniversitelere yerleştirilen bir disiplin. Doğuş sebebi yakın ve uzak Batı'nın toplumsal sorunları, onu geliştiren Batı toplumlarının çerçevesi içindeki sorunlar. Marksistler, Sosyolojiyi bir burjuva ilmi ya da ideolojisi olarak görüyorlar; sosyalizm ise bir panzehir. **“Burjuva Sosyologları”**na sorarsanız, toplumsal uçurumlardan doğan sorunların teşhis ve tedavi merkezi. **İrfan coğrafyamızda bir mukabili var mı?** Modernizme müptela oldukça, sosyoloji de iddiaları ve aczi ile adım adım içimize giriyor. İrfan coğrafyamızı bilmiyoruz. Ama en azından orada sosyolojinin Avrupa kıtasında doğmasına yol açan şartlara benzer şartların oluşmadığını biliyoruz.

İbn Haldun, Batılı manada bir sosyolog değildir. Tespitleri vardır; ama tedaviye muhtaç bir toplumda yaşamamıştır. Belki de İslâm toplumlarında **“koruyucu hekimlik”** söz konusu idi. Toplumun hastalanmasına izin verilmiyordu. İslâmiyet'in yaşandığı bir toplumda sınıfsal farklılıklar, Avrupa'daki gibi, uçurumlaşmıyordu. Dünya ile ahiretin dengesi, belli esaslar sayesinde kurulmuştu; yani bir manada biz, Batılılaşma gayreti içine girerek, Batı'nın hastalıklarına da talip olduk. Hastalıklarla beraber tedavi ihtiyacı ortaya çıktı; fakat ilaçlar da bizim için üretilmemişti. Bu kadar söz yeter mi?

- **İçimden bir ses “Keşke, bu muhabbet hiç bitmeseydi” diyor.**

Susalım ve içimizdeki sesi dinleyelim. O ses bana, **“Haydi arlık namazını kıl”** diyor, ben de **“secdedeki sesi”** dinlemeye gidiyorum. Umarım ki, dünyanın salası verilmeden, bütün beşeriyet olarak, yaşamakta olmanın bize getirdiği büyük şansı kullanır ve içimizdeki cennetin taç kapısına, açılması duasıyla hep birlikte baş koyarız.

Web Sayfamız için Düzenleyen

Celal SANCAR

Ankara, 9 Şubat 2016